

3. 6. 2014

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zastavení výkonu rozhodnutí pro porušení dohody s povinným

Nejvyšší soud ČR se ve svém nedávném rozhodnutí zabýval otázkou, zda může být porušení dohody mezi oprávněným a povinným ukládající oprávněnému před podáním návrhu na výkon rozhodnutí tento svůj záměr projednat s povinným důvodem pro jeho zastavení. Veden dřívější judikaturou a principem, že co se dohodne, má také platit, se přitom přiklonil k závěru, že porušení takové dohody zastavení výkonu rozhodnutí odůvodňuje.

Skutkové okolnosti

V posuzovaném případě bylo v rámci nalézacího řízení vydáno usnesení, kterým byl schválen smír mezi stranami sporu. Ještě před schválením smíru přitom byla uzavřena dohoda, v níž se obě strany zavázaly, že před tím, než by kterákoli z nich podala návrh na výkon rozhodnutí, vždy nejprve **prokazatelně oznámí tento svůj záměr druhé straně a projedná s druhou stranou důvody** tohoto záměru.

Oprávněný později návrh na výkon rozhodnutí skutečně podal, avšak dle povinného tak učinil, aniž by svůj záměr nejprve oznámil a projednal. Proto povinný podal návrh na zastavení výkonu rozhodnutí dle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) OSŘ.

Důvody pro zastavení výkonu rozhodnutí

V ustanovení § 268 odst. 1 OSŘ je obsaženo několik různých důvodů, pro které lze probíhající výkon rozhodnutí zastavit. Zatímco důvody uvedené pod písm. a) až písm. g) jsou vymezeny poměrně specificky, písm. h) citovaného ustanovení obsahuje „sběrný“ důvod pro zastavení, který je formulován relativně neurčitě.

Stanoví se v něm totiž, že výkon rozhodnutí **bude zastaven, pokud je nepřípustný, protože je tu jiný důvod, pro který rozhodnutí nelze vykonat.**

Bylo přitom na Nejvyšším soudu ČR, aby posoudil, zda porušení shora uvedené dohody o podmíněném vymáhání představuje natolik závažnou skutečnost, která znemožňuje výkon jinak bezvadného exekučního titulu.

Názor Nejvyššího soudu ČR

Nejvyšší soud ČR ve svém rozhodnutí ve věci spis. zn. 21 Cdo 4289/2013 ze dne 18. března 2014 vycházel zejména ze starší judikatury (primárně z rozhodnutí ve věci spis. zn. 20 Cdo 1962/2004 ze dne 22. září 2005), v jejímž rámci bylo řešeno, zda je možné i ohledně soudem již pravomocně přiznané a vykonatelné pohledávky uzavřít dohodu, jejímž prostřednictvím bude splatnost původně stanovená vykonávaným titulem sjednána nově, a to ve splátkách.

V tomto dřívějším rozhodnutí konstatoval, že **dohodu o změně splatnosti závazku lze uzavřít i po vydání exekučního titulu**, ačkoli takový úkon nemá za následek zánik jeho formální vykonatelnosti.

Pokud je přitom taková dohoda uzavřena, případně je uzavřena dohoda, v jejímž rámci si oprávněný s povinným dokonce sjednají, že oprávněný své právo nebude vymáhat nebo že se jej vzdává, není dle názoru Nejvyššího soudu ČR důvod, aby taková dohoda nebyla respektována. Pokud by byl tedy i přes tuto dohodu podán návrh na výkon rozhodnutí, je dle Nejvyššího soudu ČR **přiměřené, aby byl výkon rozhodnutí zastaven**.

V případě posuzovaném v rozhodnutí, kterým se tento článek primárně zabývá, byla však situace odlišná v tom směru, že se oprávněný nezavázal, že svůj exekuční titul nebude vůbec vymáhat, ale **pouze jeho vymáhání podmínil předchozím oznámením a projednáním** s povinným.

Nejvyšší soud ČR však i v tomto případě zdůraznil zásadu pacta sunt servanda, když uvedl, že obecně sice platí, že je na oprávněném, zda vůbec a případně kdy podá návrh na výkon rozhodnutí či provedení exekuce, **pokud však toto své zásadně neomezené právo dohodou s povinným dobrovolně modifikuje, měl by svůj závazek dodržovat**.

Jestliže tak neučiní a návrh podá, aniž by svůj záměr druhé straně oznámil a projednal jej, jde o návrh předčasný a **uzavřená dohoda představuje rušivou okolnost pro provádění výkonu rozhodnutí**, pro níž je výkon rozhodnutí nepřípustný a lze ho proto zastavit, neboť je zde ve smyslu ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) OSŘ jiný důvod, pro který nelze výkon rozhodnutí provést.

Dopady pro praxi

S tímto odůvodněním by bylo možné polemizovat v tom směru, že nařizovací fáze výkonu rozhodnutí je obecně **silně formalizovaný proces**, ve kterém se v podstatě posuzuje pouze, **zda je oprávněným předkládaný exekuční titul formálně a materiálně vykonatelný**. Pokud je přitom již jednou výkon rozhodnutí řádně zahájen, přičemž nárok, o nějž jde, objektivně existuje, lze si klást otázku, zda může mít dohoda mezi oprávněným a povinným, kterou je jakýmkoli způsobem modifikováno oprávnění věřitele zahájit její vymáhání, takto významné dopady. Tedy že její porušení je při samotném provádění výkonu rozhodnutí natolik významnou skutečností na to, aby měnilo „kvalitu“ vymáhané pohledávky do té míry, že výkon rozhodnutí nelze úspěšně provést.

Ostatní důvody pro zastavení výkonu rozhodnutí upravené v ustanovení § 268 odst. 1 OSŘ jsou totiž založené zejména na tom, že exekuční titul má závažné nedostatky (resp. exekučním titulem vůbec není), vymáhaná pohledávka neexistuje nebo směřuje proti majetkovým hodnotám, které nelze postihnout.

Všechny tyto případy mají přitom pojící prvek v tom, že existuje určitá **objektivní okolnost, která výkon rozhodnutí znemožňuje**. Proto lze uvažovat, zda má mít stejné účinky též „pouhé“ porušení obligačního závazkového vztahu mezi oprávněným a povinným. Nelze pochopitelně tvrdit, že by porušení dohody modifikující podmínky vymáhání nároku ve výkonu rozhodnutí či exekuci nemělo mít žádné následky. Ty by však mohly spočívat například v tom, že by povinný, aniž by byla dotčena „kvalita“ exekučně vymáhatelné pohledávky navenek, měl nárok na náhradu škody ve výši nákladů výkonu rozhodnutí, které byl nucen zaplatit „navíc“, neboť mu oprávněný neumožnil splnit závazek

dobrovolně, byť se na tom domluvili.

Nehledě na výše uvedené úvahy je však třeba na závěry Nejvyššího soudu ČR **pamatovat při jednání s dlužníky o případných ústupcích při exekučním vymáhání pohledávek**. S ohledem na novým občanským zákoníkem zdůrazňovanou autonomii vůle a bezformálnost právních jednání by totiž například i relativně „neškodné“ a neformální přísliby posečkání s vymáháním mohly být následně vykládány jako dohody ve výše uvedeném smyslu.

Posečkání s podáním exekučního návrhu by tak mělo být vždy podmíněno například uhrazením významnější části pohledávky. Naopak není vhodné, aby byl přísliben odklad podání exekučního návrhu s tím, že až pak by dlužník začal něco platit.

JUDr. Jakub Celerýn,
advokát

[Mališ Nevrkla Legal, advokátní kancelář, s. r. o.](#)

Longin Business Center
Na Rybníčku 1329/5
120 00 Praha 2

Tel.: +420 296 368 350

Fax: +420 296 368 351

e-mail: law.office@mn-legal.eu

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)

- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)